

19. Broń chemiczna

Podobnie jak w wypadku omówionej już broni biologicznej, historia stosowania chemicznych środków rażenia sięga czasów starożytnych. Trucizna jako rodzaj broni w walce z nieprzyjacielem znana jest od stuleci. Szczególnie dramatyczne są opisy użycia gazów bojowych w bitwie pod Ypres w 1915 roku, kiedy to wojska niemieckie przez użycie iperytu spowodowały śmierć i porażenie wielu żołnierzy obu stron konfliktu. Mimo że w prawie międzynarodowym od czasów Protokołu Genewskiego (1925 r.) zakazuje się stosowania najpopularniejszej formy broni chemicznej – gazów bojowych – wciąż istnieje ryzyko używania jej przez organizacje terrorystyczne. Zamach japońskiej sekty „Najwyższa Prawda” w tokijskim metrze w 1995 roku ukazał łatwość zastosowania broni chemicznej i zasięg jej rażenia. Terrorysty użyli wówczas sarinu – gazu paraliżująco-drgawkowego.

Bojowe środki trujące

Bojowe środki trujące (BST) są toksycznymi związkami chemicznymi oraz urządzeniami do ich przenoszenia wykorzystywanymi w celach militarnych. Mają szkodliwy wpływ na żywe organizmy. Można je przedstawić za pomocą poniższej klasyfikacji:

:: Ważne

Bronią chemiczną nazywamy rodzaj broni, którego podstawowym czynnikiem rażącym jest toksyczny związek chemiczny.

BST z uwagi na rodzaj działania	Charakterystyka działania	Przykładowe środki
Paralityczno-drgawkowe	Atakują centralny układ nerwowy. Typowe objawy to zwężenie źrenic, łzawienie, duszności, wymioty, ślinotok, bezdech, drgawki, porażenie mięśni, sinica, zaburzenia prowadzące do nagłego zatrzymania krążenia. Śmierć następuje wskutek porażenia ośrodka oddechowego i naczynioruchowego.	<ul style="list-style-type: none">• sarin• soman (bezbardwy o słabym zapachu kamfory)• VX• tabun (słaby zapach owocowy)
Parzące	Powodują podrażnienie spojówek, trudno gojące się oparzenia (leczenie trwa kilka miesięcy), uszkodzenia układu oddechowego i pokarmowego.	<ul style="list-style-type: none">• iperyt siarkowy (zapach musztardy)• iperyt azotowy (zapach kwiatowy)
Duszące	Powodują duszności, kaszel, plwociny z domieszką krwi, obrzęk płuc, niewydolność krążenia.	<ul style="list-style-type: none">• fosgen (zapach siana lub gnijących owoców)• difosgen (dwufosgen)
Ogólnotrujące	Powodują bóle głowy, wymioty, zwolnienie akcji serca, przyspieszenie oddechu, metaliczny smak w ustach. Śmierć następuje wskutek porażenia układu oddechowego i zatrzymania pracy serca.	<ul style="list-style-type: none">• cyjanowodor (zapach gorzkich migdałów)• chlorocyjan• arsenowodor
Drażniące	Powodują łzawienie i pieczenie oczu, podrażnienie dróg oddechowych, kaszel, krwotoki z nosa, nudności i wymioty. Przy większej dawce trwale uszkadzają wzrok, powodują zaburzenia oddychania, ból w klatce piersiowej, bóle mięśni, stawów, uszkodzenie dróg oddechowych oraz obrzęk płuc.	<ul style="list-style-type: none">• adamsyt• chloroacetofenon (zapach czeremchy)• chloropikryna• CS (zapach pieprzu)
Psychochemiczne	Środki halucynogenne powodują halucynacje, zespoły urojenio-we, silne pobudzenie, euforie, strach. Środki psychotropowe są przyczyną sennaści, zaburzeń koordynacji, obojętności.	<ul style="list-style-type: none">• LSD-25 (środek halucynogenny)• meskalina• psylocybina• sernyl
Roślinobójcze	Służą do niszczenia chwastów, jednak zastosowane w dużym stężeniu mogą także zniszczyć pozostałe rośliny. Duże dawki mogą powodować ciężkie, a nawet śmiertelne zatrucia.	<ul style="list-style-type: none">• pestycydy• herbicydy• defolianty